

ANNA ZAWADZKA-GOŁOSZ (Cracow, Poland)
[Akademia Muzyczna w Krakowie]
E-mail golosz[at]wp.pl

Przemówienie przed koncertem pt. *Pamięci Ofiar Majdanu*

Witając Państwa i bardzo dziękując za obecność Państwa na tym koncercie, chciałam powiedzieć parę słów i „wejść” między dźwięki Barbera i Hindemitha z małym komentarzem. Ten skromny koncert jest jednym z wielu, jakie dziś towarzyszą w bardzo szczególny sposób smutkowi ukraińskiego narodu, oddającego dzisiaj hołd ofiarom protestu na Majdanie. Dziś w Soborze św. Jura we Lwowie wykonuje się właśnie *Requiem* W.A. Mozarta – w tej chwili. I Akademia Muzyczna – Narodowa Akademia Muzyczna we Lwowie, zwróciła się do szerokiej społeczności, właściwie europejskiej, do wielu, wielu ośrodków kulturalnych, artystycznych i naukowych – z odezwą, z apelem, by te środowiska towarzyszyły dzisiaj ukraińskim artystom, również dźwiękiem, również koncertem – *requiem*.

I jest to moment, który towarzyszy chwili pamięci poświęconej ofiarom przemocy. Trzeba zdać sobie sprawę z tego, że pośród tych ofiar znaleźli się również wykładowcy, studenci, artyści, dziennikarze... To jest właściwie nie do wyobrażenia. Wśród nich znaleźli się ludzie tak młodzi, jak ci, którzy dzisiaj grają w tej orkiestrze; znaleźli się też pedagodzy, doktoranci (też będziemy mieli wśród wykonawców doktorantów).

Dlatego trudno było milczeć i nie odpowiedzieć na odezwę kolegów ze Lwowa, z którymi akurat krakowskie środowisko łączy bardzo długa, głęboka współpraca kulturalna. Jesienią wielu polskich kompozytorów – krakowskich kompozytorów, miało swoje kolejne wykonania na Festiwalu Muzyki Współczesnej (*Kontrasty*) we Lwowie. W dzisiejszy wieczór – tak jak wspomniałam – odbywa się wiele koncertów. We Wrocławiu wykonywane jest *Requiem c-moll* i *Marsz Żałobny* Luigięgo Cherubiniego. W Kaliszu również ten sam program: Filharmonia Kaliska z Chórem Filharmonii Wrocławskiej, pod batutą Andrzeja Kosendiaka – dyrektora Filharmonii Wrocławskiej.

Polski Związek Chórów i Orkiestr w Szczecinie oraz Katedra Dyrygentury Chóralnej Akademii Sztuk w Szczecinie mają dzisiaj koncert z cyklu „Arcydzieła Literatury Chóralnej” i przed koncertem zapraszają do wspólnego wykonania *Lacrimosy* z *Requiem* Mozarta. W Bydgoszczy – Akademia Muzyczna (ze wsparciem Wojewódzkiego Ośrodka Kultury i Sztuki) wykonuje *Requiem c-moll*

Johanna Michaela Haydna (to jest młodszy brat słynnego Józefa Haydna). W Katowicach również dzisiaj wieczorem był koncert wokalny z literaturą sakralną. Ten koncert jest bardzo skromny. Ale jest on zrywem serca młodych ludzi: studentów, doktorantów, absolwentów, młodego dyrygenta, młodego altowiolisty – naszego przyjaciela, Syryjczyka, więc on też „gra o tym samym”.

Artyście jest szczególnie trudno pojąć ograniczenie wewnętrznej wolności człowieka. I dzisiejszy koncert jest po prostu takim rodzajem wypowiedzi moralnej, [takim rodzajem] małego traktatu moralnego, który mówi o sprzeciwie wobec jakiegokolwiek przemocy, wobec kogokolwiek – kimkolwiek by on nie był. W czasach demokracji europejskiej, kiedy społeczności przywykły do tego, że wychodzi się na ulicę i manifestuje się swoje spojrzenie, swoją myśl, swoją opozycyjną filozofię i jest to forma wypowiedzi (jeśli inne zawodzą), do której przywykliśmy. Zdarzenia na Majdanie w tym kontekście szokują i przytłaczają, wstrząsają do głębi normalnych ludzi.

Mówienie „NIE” złu, brak zgody na tłumienie prawa do wyrażania własnej opinii przez każdego człowieka powinno być tak oczywiste, jak oddychanie. I ważne byłoby dzisiaj, żeby nie udało się wmówić światu, że każda reakcja na zło ma wydźwięk polityczny i wymaga od człowieka heroizmu. Wówczas nie byłibyśmy zdolni do reagowania na zadawanie bólu zwierzęciu albo [na] dewastowanie natury. Każdy normalny człowiek ocala to swoje człowieczeństwo poprzez zdolność do zwykłego i małego „NIE” wobec najmniejszego zła.

Ale jeśli to zło jest tak wielkie, że przerasta nasze wyobrażenie, bo oznacza zabicie drugiego człowieka, to wtedy brak reakcji oznacza po prostu przyzwolenie.

Koncert pt. *Pamięci Ofiar Majdanu*

Program koncertu:

Samuel Barber – *Adagio for strings*

Paul Hindemith – *Trauermusik*

Miejsce: Bazylika oo. franciszkanów w Krakowie, ul. Franciszkańska 2

Czas: 30 marca 2014, godzina 20:15,

Wystąpili: *Krakowscy muzycy akademicki*

Motto koncertu: *Kiedy brak słów, zostaje muzyka*